

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Beeskerek,

Zapolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zapolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21 szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Évesi ár — 12 ft.
Félévesi — 6 „
Negyedévesi — 3 „
Egy hónap — 1 „
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap esti 6 óráig

Nagybeeskerek, 1899.

XXVIII. évfolyam. 59. szám.

Hétfő, március 13

A szabadelvű párt.

Nagybeeskerek, március 13.

Azt kérdezik mindenfelé: Van-e párturalom vagy sincs? Mert első sorban azt mondják, hogy a számbeli erő, melylyel a szabadelvű párt ez idő szerint bír, azt az aggodalmat keltette az ellenzéki sajtóban, hogy Széll Kálmán miniszterelnök a tulhatalmas párt nyomása alatt ténykedése körül első sorban nem az ország, hanem a párt érdekét fogja szem előtt tartani. Nem tudjuk, vajjon ezek az aggodalmak komolyan vannak-e gondolva, vagy csak pillanatnyi, zsurnalisztikai impulzus kifejezésének kell őket tartani, melyeket a pillanat szül s a pillanat elnyel, de azt tudjuk, hogy igazi ok nem létezik a kifejezett aggodalomra. Mindenekelőtt nem szabad feledni, hogy nem valamely párt maradt a helyzet ura, midőn Bánffy báró lemondott, hanem Széll Kálmán uralkodott a helyzet felett és az ő kinevezése nem azért történt, mert egy párt bizalmát bírta, hanem azért, mert az összes országgyűlési pártok bizalommal voltak iránta. A volt kormánytól és a párttól, mely azt támogatta, az örökséget csak annyiban vette át, a mennyiben ez az örökség felelősséget az ő programjával. Az országgyűlés mindkét házában kifejtett program köti a miniszterelnököt, semmi más és a párt megtartása érdekében mindeneetre kevesebbet kell tennie annak a kormánynak, melynek számos hive van, mint annak, melynek többsége oly kicsiny, hogy folyton e miatt kell aggódnia. Különböző egy pillantás az új többség összeállítására rögtön megmutatja, hogy kormány csak addig áll szilárd alapon, a míg saját lábán áll, saját szemével néz, saját fejével gondolkodik.

Mindazon esetekben, melyekben országos érdekeket akar előmozdítani, mögötte lesz az egész párt; míg abban a pillanat-

ban, melyben pártérdekek szolgálatára tételnék kísérlet, azonnal akadnának elégedetlenek és párttörödékek képződnek. Különböző Széll Kálmán nem az az ember, a ki a veszedelmet csak akkor veszi észre, mikor az már közvetlenül előtte áll s azt a kijelentését sem kellene oly gyorsan elfelejteni, hogy reá semmiféle külön befolyással hatni nem lehet. Valamint annak idején nem tekintette öncélnak szakminiszteri állását, úgy most a kormánypártot szintén csak a kormány céljainak elérésére szolgáló eszköznek tartja arra, t. i. hogy az ország érdekei a lehető legjobb megóvassanak és előmozdittassanak. Hogy a közvélemény ezt a meggyőződés hatotta át, azt legjobban bizonyítják a napról-napra szaporodó üdvözlő feliratok, melyek az ország minden részéből érkeznek a miniszterelnökhöz s olyan bizalomról tanuskodnak, mely a legszebb ajándék egy akcióból lépő államférfiúnak.

A nemzeti párt Torontálban. Ámbár sohasem dicsekedhetett sikerekkel, de azért voltak a pártnak hívei nálunk is. Most, hogy Apponyi Albert gróf belépett a szabadelvű pártba, értesülünk szerint itteni hívei is belépnek a torontálmezei szabadelvű pártba.

HIREK.

Tájékoztató.

Március 15. Olvasókönyv márciusi ünnepélye.
Március 27. Rendkívüli megyei közigyűlés.
Március 27. Közigazgatási bizottság.
Május 14. A nagybeeskereki Kerékpár-Egylet tavasszi országos pályaversenye.
Augusztus 20. A nagybeeskereki Kerékpár-Egylet népiünnepélye a versenypályán.
Október 1. A nagybeeskereki Kerékpár-Egylet 5000 országos pályaversenye.
A gőz- és kádfürdő mindennap reggeli 6 óráig esti 7 óráig nyitva van; hőügyek részére kedden, esztőlétől és pénteken d. u. 5 óráig; ugyanazon napokon 1/2-6-tól 8 óráig este utak részére is.

Kinevezés. A király a pénzügyminiszter előterjesztésére Jekelfaluasy Zoltán miniszteri segédtitkárnak a miniszteri titkári címet és jellegzet adományozta.

— Áthelyezés. Ö fősége megengedte Tóth József bírói kir. írásbíróinak törvényszéki bírói minőségben, saját kérelmére, a marosvásárhelyi törvényszékhez való áthelyezését.

— Tallián Béla ünneplése. Tallián Béla volt békési főispán, országgyűlési képviselő tegnap Török-Kanissára érkezett. Az egész török-kanissai és a torontál-józseffalvai intelligencia kivonult előbe üdvözölni abból az alkalomból, hogy képviselőház alelnökévé választott. Es alkalommal a kanissai kerület szabadelvű polgárai kérvényt adtak be a párt elnökségéhez, kérve egy gyűlés összehívását, melyen a párt üdvözölni fogja szeretett képviselőjét.

— Földet a népek. A m. kir. földmívelésügyi miniszter a vármegye közbenjárására elhatározta, hogy 1899. október 1-től, egyelőre próbaképpen csak 3 esztendőre, közel 3700 hold dunai réti földet közvetlenül fog kisebb parcellákban a javaslatba hozandó szegénysorsú egyéneknek bérbe adni. A bérlet eszközölésével, mint értesülünk a rekási tisztartóság van megbízva.

— Jóváhagyott alapszabályok. A nagy-kikéndi irszelita nőegylet alapszabályait a belügyminiszter elítálta a bemutatási számdékkal.

— Borecsa a Gromon egyesületnek. Borecsa községe, ez a kicsi és szegény község, melynek lakói mind idegen ajkúak, melynek termő földjeit, sokszor termését a Duna árjai elöpröki, a pancsovai Gromon-egyesület alapító tagjai sorába lépett s az alapító tagok díját, az 50 frtot, az egyesületnek meg is küldte.

— Tűzvész Títele. Mint értesülünk a héten nagy veszély fenyegette Tírelt A község északi sarkán Vob Zsiván házában tűz ütött ki, mely a községet elhamvasztással fenyegette, amelyben a szél a községet egész hosszában fujta keresztül és az oltáshoz szükséges vizet a vész színhelyétől mintegy két kilométernyi távolságban fekvő Tisza folyamból lehetett beszerezni, mert a közelben fekvő közös kutak a száraz tél következtében igen kevés vizet tartalmaztak. A tűznél három lakóház és nagyobb mennyiségű takarmány, két ló és több háziállat lett a láng martalékká. A vést három órai erős küzdelem után sikerült lokalizálni.

A „TORONTÁL“ tárcája.

Levél egy boldog asszonyhoz.

Kedves asszonyom! Azzal a szerencsével dicsekedhetném, ha szokásom volna ez az emberi hiúság, hogy sikerült a kegyed szép lelkébe egy szerény kérdőjelet írnom. Ha est akkor észreveszem, bizonyára megfelelek reá. Pontot is tettem volna a feleletem után s ezzel vége lett volna a dolognak.

Látja, minek sárta úgy el a lelkét előlem, hogy bele nem láthattam, mikor együtt voltunk? Most már levélnem kell követkesni a kérdőjelet után s lehet, hogy e levéllel meg felelő jeleket írok a lelkébe.

Kegyed, asszonyom, egyszerűen csalódott bennem. A rossz hírem megelőzte érkezésemet s az őa tisztelt férje hűvösen fogadott. Talán ha semleges területen találkoznánk, künn a nyílt éjken, mint jó barátok állunk egymás mellett; de így, hogy én — higgye el, minden rossz szándék nélkül — saját várásban kerestem föl a Tündér Ilonáját örök emberi sárkányt, bizony lelki szemem előtt most is úgy tűnik fel, hogy ez a sárkány mérgesen vicsozította rám a — lelki fogait. A férjek különben elég okosan te szik, ha vigyáznak az asszonyokra; de velem szemben ez főleg volt. Nem támadó szándékkal mentem az önk szép városába. Pihenni akartam.

De lett volna bármi a szándékom, higgye meg — és ezt elmondhatja kedves férje urának — bűnös szándék nem maradt volna lelkemben attól a perctől kezdve, hogy az önk családi életébe bepillantottam. Mert ez a családi élet

imponált nekem, imponált a boldogságával. Látja, megvallom őszintén, nem vagyok bibliai erkölcsű ember. Megvallom azt is, hogy sokszor úgy értem, mintha nekem talán nem is volna lelkiismeretem. Már elkövettem némely dolgokat, amik összeütözköznek a tiszparancsolat egyes tilalmaival; de addig még nem bántam meg. Egy dolog azonban van, a mit sohasem tudnék megsérteni és ez a boldogság. Ez a nagyon ritka kincs, ami után mindnyájan törekszünk, amit legtöbbben soha meg nem találunk. Vannak életünknek percei, órái, napjai, mikor azt hisszük, hogy boldogok vagyunk; de csakhamar átlátjuk, hogy tévedtünk. Lehetett kéj, gyönyör, élvezet, ami szívünket eltölté, de nem volt boldogság, mert elmúlt. A boldogság csak addig boldogság, amíg van; ha elmúlt, akkor nem is volt sohasem. Egy a mitben gyökeres, lombos ágával a jövőbe átnyúló fa a boldogság, melynek illatos, hűvös árnyában a jelen édes pillanatait élvezzük.

Est a boldogságot pedig csakis a szerelem nyújthatja az embernek. És én éppen ezért, mert úgy szeretem a szerelmet, nem szoktam sohasem zavarni a szerelmesek boldogságát, sőt segítségükre vagyok, amiben csak lehetek. Már most az önk véletlen szerencséjük, hogy éppen egymást szeretik, mint férj és feleség — és nagyon hitvány embernek tartanám magamat, ha ezt a boldogságot megzavarnám.

Önök azt mondják, hogy ezt meg azt hallották rólam, hogy ezzel az asszonnyal itt, amazal ott . . . stb. De, ugy-e, azt nem hallották, hogy én egy családi boldogságot földultam volna és higgyék meg, est nem is fogják rólam hallani. De nem igen hallhatják est másról sem. Mert azok a családi boldogságok, melyeknek feladásával minket fiatal

embereket vádolnak, vagy egy percig sem léteztek vagy fel voltak már dulva a házasságtörő csabítása előtt. Hát képzelhetni-e boldog nőt, aki a férjét megcsalja egy idegen kedvéért, csak azért, mert ezzel annak az idegen urnak a kedvtelését kielégíti. Ha pedig nem boldog a nő, akkor nincs család boldogság sem, tehát nem dulunk fel semmi olyat, amit földelni vétek volna. Hja igen, van még egy szerényebb fogalom is: a családi béke. Hát bizony est is kár megbolygatni. De nem nagyobb kár, nem valóságos istentelenség-e: szerelem nélkül, epedásban, sovargásban elpusztulni engedni egy szerelemre alkotott asszonyi szívvel? Lehet, hogy meg vagyok vesztegetve, de én úgy tapasztaltam, hogy ezért a családi békéért mindig kinos, keserves árt fizet az asszony s a férfi legtöbbszőr megtalálja a boldogságot a családi béke fontartása mellett a családon kívül is — vagy legalább keresi nagy igyekezettel est a boldogságot és ezt keresni már maga is fél-boldogság. Így azután könnyű a családi békét fontartani.

Az erkölcs fogalmával ellentétben az az egyenlőtlenség, amelynek előnyét a férj, hátrányát a nő érzi a házasságban. Bűnösök vagyunk e mi akkor, midőn az egyenlőtlenség hátrányait egy kis, emberi jog szerint tilos, de a természet örök törvényétől követelt gyönyörűséggel a szegény nőre nézve elviselhetőkké tesszük. Én nyugodtan mennék a mennyei bíró ítélőszéke elé, ha hinnék is abban; — de égeti szívemet mindaz a keserű könny, amit szenvedő asszony arcáról csókjaim hevéllel föl nem száritottam.

Es lehet, hogy a férjek dühösek lesznek reám ezért, de én csak kimondom, hogy a o-

Tea-estély. E szerény cím alatt rendezte négy fiatal ember az idei mulatságok leg-sikerültebbét, mert az idei bálók egyikén sem táncoltak annyit és oly sokáig, mint a fenti cím alatt rendezett a Korona nagytermében rendezett mulatságon. A jókedv, fenszelenség, lelkesedés, amelyek az előző évek legtöbb estélyét jellemezték és felejthetetlené tették s melyeket ez idén minden mulatságban sajnos nélkülöztünk, az mind visszatért, feltámadt szombaton este Rácz Gyula zenéje mellett a Koronában. Kik ott voltak azok tapasztalták, hogy a mulatni vágyás, a kedélyesség még nem halt ki Nagybecskerekben, csak pihent néhány hónapra át s mihielyt alkalom nyílik, városunk a régi, a mulatni szerető, mulatni tudó s vig Bacskerek. De hiszen nem is csoda! Magyarország egy kis városában sem található föl annyi szép asszony és lány, mint itt s ha ezek mellett s ezekkel sem lehetne mulatni, akkor mondjunk le mindenről, ne rendezzenek táncestélyt, ne gyönyörködhesünk többé kipirult arcokban, ne szédülhessünk bele ragyogó szempárokba, ne ölelgethesünk darázs derekakat. A szombati tea-estély, melyet Kovács Sándor, Mayer Aurél, Rónai Odóné és Zala Albin urak rendeztek, megérdemli, hogy a legnagyobb elismeréssel szóljunk feléle, mert nemcsak mint mulatság a legkitűnőbbek egyike volt, hanem reményt nyújt, hogy feljújnak a szép idők, mikor mulatságba menni élvezet lesz. Ott voltak:

Asszonyok: Bányai Jakabné, Chamilla Antalné, Deixner Lipótné, Eibenschütz Miksáné, Eibenschütz Geróné, Engel Samuné, Engel Laura, ösv. Fischerné, Frey Rozsáné, Glücksman Emilné, Hirtenstein Márkáné, Jónász Bertalané, dr. Klein Mórné, Klein Róbertné, Klein Hermanné, Márkusz Ernőné, Moos Pálné, Langer Adolfné, Mayer Henrikné, Mangold Hermanné, Mangold I. L. né, Rosenfeld Lipótné, Rottenberg Jakabné, Sajovia Sománé, Schlesinger Jakabné, Schützler Lipótné, Schwarz Lajosné, Strasser Jakabné, Steiner Bernátné, Spiegelné, Stark Jakabné, Weiss Izidorné, ösv. Weiss Ignácné, ösv. Weiserné.

Leányok: Bányai Erzsébet, Deixner Rozsa, Fischer Erika, Hirtenstein Hilda és Felice, Klein Helén, Langer Mici, Rottenberg Rozsika, Sajovia Malvin, Schlesinger Kornél és Elza, Schützler Gisa, Strasser Poldi, Steiner Hermin, Weiss Etelka, Weiser Lotti, Weiszkopf Eliza (Lugos.)

A 15 ftnyi tiszta jövedelmet „a kedélyes est feleslege” című a rendezőség a következő cölökre adományozta: 5 forintot kapott a nagybecskereki israelita nőgyűlés, 5-öt a nagybecskereki árvaház és 5-öt a Vidéki Hirlapírók Nyugdíjintézete.

Véres kardpárbaj folyt le a héten Török-Kanisán. Dr. Eisler Ignác és dr. Perényi Lajos ügyvédek mérték össze kardjaikat. A küzdelem igen heves volt. Ötször csaptak össze a felek s ekkor dr. Perényi karjára kapott kisebb vágást. Dr. Eisler sértetlen maradt. Kibékülés nem történt.

ládi boldogság hiányának is a legtöbb esetben ők az okai. Oh, sokat tudnék erről írni, még többet beszélni. Az is igaz aztán, hogy a férjek sem okai mindig annak, hogy ők az okai a családi élet boldogtalanságának. Először annyira eltávolodott a természet törvényeitől, hogy ezeknek parancsa és társadalmi viszonyainak között nagyon sokszor kiegyenlíthetetlen az ellentét. Ez a férfi, míg erejének javát elfecsérelti ifjú éveiben, mentegeti magát a természet parancsával; de mikor a házasságba belépszik teste lelke remjait s mikor a romokon a szegény nő, ki a házasságig ellenállt a természet parancsainak, — sehogysam tudja a boldogságot fölépíteni, e nővel szemben az erkölcs és jog parancsaira hivatkozik, melyeket éppen ő annyiszor megszegett és melyeket még esután is egyre állítpked, míg szentségökről prédikál.

Olyan szépen mendta nemzeti színházunk egyik művésznője a Párisi regényben, hogy: könnyű annak jónak lenni, aki boldog. Igaz ugyan, hogy ezzel a legtöbb rossz embert me-tegethetjük, hiszen a jószág éppen annak a lelki-erőnek a gyakorlása, mely ellenáll a kísértéseknek. Csakhogy a boldogság meg éppen az az állapot, melyben nincs kísértés, mert vágyaink teljesülnek. Így azután nehéz a rosszra csá-bítani azt, aki boldog. De tisztásunk a fogal-makat. Hiszen itt a „rossz” alatt ugyanazt ért-jük, amit másból a „jó” alatt, mert szerelem az is, amit a férje iránt, az is, amit a szeretője iránt érez az asszony. Csakhogy az előbbi jó, mert az erkölcsi és jogi törvényekkel összhangban van, az utóbbi rossz, mert a törvényekkel ellenkezik. De hát hogy lehet az, hogy ugyanez a dolog: a szerelem egyszer jó, máskor rossz? Hátha a

Hosszu a nap. Nem — a hosszú nap, hanem hosszú — a nap. Március 13-ika táján taposunk a kalendárium mezejét, szép időket élünk, benn vagyunk a verőfényes tavaszban és csak nem akar ránk szállni az est. Jóval hat óra után még világos van, kora hajnal virad, hosszú a nap. Az ég boltosítja tiszta kék, a nap sugarai meg aranyosak. Ez a tavasz első hírnökei, (nem a vadpótlak!) a kerékpárosok nyeregbe ülnek és végigszáguldnak az utakon. Ez már jele a vissza-vonhatlan tavasznak. Nap-nap után több keré-kpárosat láthatni utcáinkon, mert az iscselkedő tavasszi napsugár megtöri az acélhüllőkön és a kerékpárosai jöddök járnak. Le kerül tehát a sok bicikli az állványról, még több a zálogház-ból sétál hasafelé, mert est tartják a sportférfiak közül sokan a legalkalmasabb teleési módnak — és elejét veszi a kerékpározás évadjá. S minden onnan van, hogy hosszú a nap, hajnal-tájt már ellepik a kerékpározások az országuta-kat és vígan megy a biciklis. Esért van össze függésben a kerékpár és a hosszabb nap.

Széle. Görög-keleti vallású polgártársaink tegnap sárták le az idei farsangjukat, hogy ők is elkezdhesék a böjtöt, a vigaság után az ön-megtartóztatást, a gondtalanság után a bünbánatot. A nagybecskereki szerb egyházi dalárda igen sikerült hangversenyt rendezett tegnap a Kaszinó kistermében, melyet a közönség színtől meg-töltött. A hangverseny minden egyes száma rajos tetésben részesült, némelyiket meg is kellett ismételn. A műsor befejezése után tánc volt, mely a reggeli órákig tartott.

Képkiallítás Nagybecskereken. A nagybecskereki múkiállítást napról-napra többen látogatják, különösen vasárnap volt igen nagy az érdeklődők száma. Tavasszi ruhában számos szép asszony és leány libent fel a vár-megyeháza magánai a képeket. A kiállítás e-miatt még nyitva marad szerda estig. Képeket vásároltak eddig a következők: Edvi Illés Alsdárnak „Köd a tavon”, „Kitűző vihar” és „Ködös ősi reggel” című festményeit megvette dr. Vinczehidly Ernő. „Reggeli szürkület” című festményét dr. Brájer Lajos és „A kuzsál” című művet Steinitzer Géza. — Németh Lajosnak „Alkony”-át Botka Béla és „A tatai erdőben” című festményét Mangold Herman. — Streitman Antalnak „Alkony”-át Grünbaum Arnold. „Részlet az Oppováról” című festményét Weiss Izidor és „Fűt” című festményét Rónay Jenő főispán vette meg. Mindenek a képek még az első napokban keltak el, gazdája akad azonban több képnek a mai déli órákban is. Dr. Hollaender László vette meg Németh Lajos remek kis képét, a híres „Szalmahordás” vázlatát, továbbá Edvi Illés Ala-dár „Kuzsál” ciklusából a napfényes képet és Streitmann Antal „Felsőbányai részlet”-ét. A

törvények rosszak, mert hiszen azokat emberek csinálták, a szerelmet pedig a természet, vagy — ha úgy tesszük — az Isten oltotta belénk. Es mit gondol kegyed, asszonyom, mi nélkül lenne meg inkább az emberiség: szerelem vagy tör-vény nélkül?

De most vessen észre, hogy én itt teljesen fölösleges dolgokat felesek. Hiszen kegyed nem áll e kínos dilemma előtt. Kegyed jó, mert boldog és mégis érdemli a boldogságát, mert jó. De hány jó asszony van még széles e világban, aki nem boldog. És mikor a jó és boldog asszony előtt megvallom, hogy a boldogsága nekem annyira imponált, hogy távolról sem gondoltam arra, hogy ezt megsavaram, sőt — még őszin-tében szólva — az erkölcsi tisztaságot terjesztő boldogság megakadályozta azt is, hogy ezt fenye-gető vágyaim támadjanak, akkor eszembe jutnak azok a jó és főként azok a szép és fiatal asszo-nyok, akik nem boldogok. Es ezzel megnyug-tathatja a kedves férje urát. Nem vagyok-e én tisztességes ember, aki úgy gondolkozom, hogy a gyilkossággal egyenlő súlyú büntet megrontani egy szerető ember pár boldogságát, mikor anyai, de annyi szegény asszony boldogtalanságát kell a mi fiatal szívünk szerelmével enyhíteni és itt ott boldogságra átválttatni. De azért mégis nagyon irigylem a férjét, hogy ő legkevésbé sincs érdekelve ennek a mi emberbaráti szerete-tünknek a gyakorlásában. Anyira irigylem, hogy olyan férj magam is szeretnék lenni, csakhogy ahhoz megint olyan asszony kellene, mint Kegyed, akinek kezeit csókolja

igaz tisztelője:
Bodrogi Bálint.

mint az általános hangulatból látjuk, rövidesen gazdája akad a többi műnek is, úgy, hogy a kiállítás a fényes erkölcsi sikerrel kivül anyagi sikert is hoz a derék művészeknek.

A feloldott zár. A földmivélségi miniszter feloldotta Nagybecskereket a zár alól, a mely állapotba tudvalevőleg a takonykór miatt került a város. Dr. Grandjean József polgármester a napokban személyesen járt ebben az ügyben Budapesten s ő hozta haza a jó hírt. A miniszter mindazonáltal elrendelte, hogy azok az udvarok, a hol beteg lovak vol-tak, további szoros zár alatt tartandók, a nyilvános udvarokat fertőtleníteni kell, a járlatok kiállításánál pedig mindig jelen kell egy állatorvosnak lennie, hogy meg-vizsgálja a lovat. A fedezetést illetőleg a miniszter nem hajlandó eltérni régi állás-pontjától s ragaszkodik a már nyilvání-tott véleményéhez, hogy ugyanis a város szavatoljon az állami bérmenekért.

Ugyanabban az ügyben volt szombat délután dr. Perisics Zoltán főjegyző előktele alatt rendkívüli városi közgyűlés, a mely a föld-mivélségi miniszternek az állami ménék felder-tesére vonatkozó legutóbbi rendletével foglal-kozott. A miniszter ugyanis csak azon esetben haj-landó a további fedezetést megengedni, ha a város 10 000 forint erejéig szavatosságot vállal a méneket érhető netáni megbetegedés esztére. Az állandó választmány teljesítendőnek véli a miniszter kíván-ságát, a közgyűlés azonban elhatározta inkább fő-jegyzőindítványára, hogy a minisztert jöleg folkéri, hogy eszen szavatosságtól tekintsen el, annál is inkább, mert az egész környék állományát a nagybecskereki ménatelepre hozták. A ménatelep 6 havi gondozását egyébként a közgyűlés haj-landó a miniszter kívánására képet elvállalni.

Farkasok márciusban. A legutóbb megújult havazás és hideg időjárás folytán Versecz környékén, de kivül Podporány határában nagy csapatokban mutatkoznak a farkasok. Így tegnap megrohanták Stoj-csev és Vojnov parasztagazdák juhnyáját s hét juhot elcipeltek, a többit pedig szerte-szét ugrasztották.

Nem jó az embernek egyedül lenni. A m. kir. központi statisztikai hivatal ridég szá-mokban tudatja, hogy az idén január hónap-ban hányan vették fel hymen résszláncait. Ez a szám nem csal. Pontos. Hanem, hogy később hányan fogják a töviseket érezni és sóbajta visszagondolai az elmúlt szép időkre, arról bajos volna pontos statisztikát összeállítani. Remélhe-tőleg azonban a boldog házasságok számárányei-hoz képest, a többieké elenyésősen csekély lesz. S azok is a házasság csak prózai gondja közt találjanak vigaszt a mézeshekre való vissza-emlékezésben. (Hiszen január óta még el sem multak azok.) Tehát: A m. kir. központi sta-tisztikai hivatal havi közleményeinek legújabb füzeté szerint az év január havában a magyar birodalomban 22.568 házasságot kötöttek. — E számból Horvát-Szlavonországra — a melyekre vonatkozólag a havi közlemények esuttal először tartalmaznak adatokat — 3111 házasság esik. Cupán a magyar anyországhban kötött házasa-ságokat véve szemügyre, azt látjuk, hogy ugy abszolúte, mint viszonylagosan a legtöbb házasa-ság a Duna-tul jött létre, a hol közel 5200 pár egyesült, míg Erdély csak 1422 házasságot mu-tat fel. — A megyék közül Lipó mutaja há-zasságkötés tekintetében a legmagasabb arány-sámat, míg a legalacsonyabbat Fogaras vár-megye tünteti fel. A városi törvényhatóságok között házasságkötések számáránya tekintetében Kecskemét áll első helyen, az utolsón Fiume, a hol mindössze négy házasságot kötöttek. A ma-gyar birodalomban összesen 1544 vegyes háza-ságot kötöttek. — E számból 43 házasság Hor-vát-Szlavonországra esik. A keresztény zsidó házasságok összes száma 15, ebből 7 esetben keresztény nőlegény vett el zsidó menyasszonyt, 8 esetben pedig keresztény menyasszony lépet zsidó nőlegényre házasságra. A magyar anya-országban kötött 1501 vegyes házasságnak egy ötödésében, 296 esetben jött létre megegyezés a születendő gyermeknek vallása iránt, még pedig az esetek többségében (55% ában) az anya val-lása javára. — A legtöbb megegyezés, szám-szerint 197, a római katolikus vallásnak kedves, a református fél javára 65, az ágostaisára 27, a görög-katolikusára 5, a görög keletiére 2. A 15 keresztény zsidó házasság közül 6 esetben jött létre ilyen megegyezés, mindannyi a keresztény fél vallásának javára.

— Ma
majd egy
kalföldi
is konst
Torontai
közönet
olyan gy
nevezett
kivül a
5% of. E
ipart és
Bgyét is

Há
Ke
Sz
Cse
Pén
Sz
Va
Há
Ke
Sz
Cse
Pé
Sz

kritikac
Herczeg
csalekvé
azért ug
A közö
nézte a
lányok
meg ez
ország
Ahol m
Gyurko
olyan á
menni k
cael vag
ken meg
s ha va
szinigaz
csak a
det tere
Tá
kódés,
kritizá
írónak
zük, ho
seget, a
mi szí
Nagybe
ötletei
igazán
darab,
Egyszó
ennek a
szerző

Az
is kifog
pajkoz
aligha
szerepé
volt. T
és jell
snidig
volna.
Ju há
nyujto
mint e
a dar
csak i
Tuboly
pompá
a negy
megtel

Luiza
Egy d
volt B
Édest,
az éde
javára
is könt
ban —
vélem
az Éd
évek

Magyar gyufa. Ismeretes, hogy még mindig majd egy millió forint értékű gyufát importálnak külföldről és mindennemű statisztika nélkül az is konstatació, hogy ennek egy nagy részét Torontál vármegyében foyasztják el. Nagy köszönettel kell tehát vendüknök, hogy akadt egy olyan gyár, mely a mellett, hogy kitűnő (ugy-nevesett svéd) gyufát hoz forgalomba, még azon-tívil a jövedelme után az EMKE-nek is juttat 5%-ot. Egy csapásra pártolhatjuk tehát a magyar ipart és ezzel együtt előmozdíthatjuk a magyarság ügyét is. Kérjük EMKE gyufát.

Színház és irodalom.

Heti műsor:

- Hétfő: Gyurkovics leányok.
- Kedd: Boszorkányvár.
- Szerda: Aranylakodalom.
- Csütörtök: A nagydrós.
- Péntek: Fedora.
- Szombat: Tél és tavasz.
- Vasárnap: A parasztkisasszony.
- Hétfő: A fekete vér.
- Kedd: A cigánybáró.
- Szerda: A tudós nők.
- Csütörtök: Ripp van Winkle.
- Péntek: Az első vihar.
- Szombat: Adorján báró.

A Gyurkovics leányok. A pápaszemes kritikusok januárban kimondták, hogy Herczegh Ferenc legújabb darabja egységes cselekmény nélküli szükölködik ugyan, de azért ügyes dolog, amelyet meglehet nézni. A közönség pedig úgy cselekedett és nézte, nézte a darabot, úgy hogy a Gyurkovics leányok már a második hónapban tartották meg ezúttal lakodalmaikat. Igy volt ez az ország szívében. Hát még a vidéken? Ahol még jobban ismerik a mamákat a la Gyurkovics mama s naponta találkoznak olyan lányokkal, kik minden áron férjhez menni kívánnak. Legyen bár ez eszköz csel vagy erőszak. Herczegh sikere a vidéken még nagyobb volt, mint a fővárosban s ha valaki fel akarja deríteni egy vidéki színigazgatónak örökké komoly ábrázatát, csak a Gyurkovics leányokra kell a beszédet terelni.

Távol állván tőlünk a nagyképűsködés, sem nem „ismertetjük“, sem nem kritizáljuk a legkedveltebb élő magyar írónak a darabját, osupán csak feljegyezzük, hogy olyan őszinte és állandó derült-séget, a milyen szombaton uralkodott a mi színházunkban, régen tapasztaltunk Nagybecskerekben. A Herczegh szellemes ötletei mind beittöttek, a papák pedig igazán megörültek, hogy van egy modern darab, melybe a leányaikat is elvihetik. Egyszóval itt is igazi nagy sikere volt ennek a szellemes vígjátéknak, melyre a szerző derekasan rá is szolgált.

Az előadás, ha egyes részletei ellen lehet is kifogásunk, jó volt. Lévy Sáránakál pajkosabb, ötletesebb és csinosabb Mici aligha akad, Déri pedig a Horkay nehéz szerepében mindvégig könnyed és kifejező volt. Tuboly Klementin (Katalin) finom és jellemző volt, partnere Nagy Gyula snaidigabb és férfiasabb ezredes lehetett volna. A kevésbé hálás szerepekben Juhász né, Göz Aranka és Torday né nyújtottak jó alakításokat. A közönség, mint említettük, igen kedvezően fogadta a darabot, s ami vígjátékban ugyancsak ritkaság, még ismétlés is volt: Tuboly Klementin és Nagy Gyula pompásan táncolt csárdását újráták meg a negyedik felvonásban. A színház egészen megtelt.

Az édes. Az utólrhetetlen Blaha Luiza az ő szépséges leányával óhajtott egy darabban fellépni. Ez óhaj parancs volt Bokor Józsefre nézve s megírta az Édest, a mely „népszínműben“ a mama, az édes, lemond a szeretőjéről a leánya javára. Ez a hősi tett női körökben tegnap is könnyfakasztó hatást tett, a férfiak azonban — óh azok a férfiak! — abban a véleményben voltak és maradtak, hogy az Édes semmivel sem jobb az utóbbi évek népszínműveinél. Ezt a véleményt

még az a sok raffinement sem változtat-hatta meg, melylyel Bokor érdekessé akarta tenni a darabját. Van itt intermezzo, van tercett, van orfeumi couplet, sőt van még — ki gondolna erre népszínműben — paraszttánc is. Az igazságnak azonban tartozunk annak a konstataálásával, hogy a nagy többség igen hálással fogadta a darabot a régen hallottunk annyi újrat, mint tegnap. Különösen a karzat mulatott remekül s a „Kenn dosz“-t tán most is énekelné a derék Tisztay, ha bele nem fáradt volna. Az előadás igen jó volt. Halmayné és Lévy Sárika igen ked-vesen és rokonszenvesen adták a lemondó mamát és a szerelmes leányzót. Dalaikat viharosan megtapsolták. Juhász énekben és játékban egyaránt kitűnő Galamb Ferkó. Nagy Gyula a Bezzeg Daniból kitűnő alakot csinált. Igen ügyes volt Torday a tönkrement fiatal földbirtokos szerepében. Óriási hatása volt Tisztay regálé bérlőjének is.

A közönség, mely a színházat egészen megtöltötte, sokat tapsolt az egyes szereplőknek.

Az első jutalomjáték. A Halmay-társulat két derék tagja, a Torday pár veszi ki holnap jutalomjátékát, mely alkalommal a „Boszorkányvár“ a legbájosabb operettek egyike kerül színpadra. A jutalmazandókra e helyütt is felhívjuk a közönség figyelmét.

Uj Idők. Az Uj Idők e heti számába Ambrus Zoltán ficomra és csupa bájjal szövi tovább regényének meséjét, Szabolcska Mihály két verset ír, Szikra novellát, Körös a dőlvidékről költeményt prózában, Vayk a régiebb idők híres magyar szépségeit ismerteti, Rákosi Viktortól egy humoros rajz jelent meg, melyből a szabadságharc levegője kiérkezhethet, Igrie a modern regény hősnőiről értekezik és azonfelül a mindenféle rovatban van sok tarka és érdekes apróság. A képek közül Mannheim Gusztáv rajzait emlíjük és egy fényképfelvételeit, mely az új kormány beköszöntőjét ábrázolja.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése március 13-án.)

Budapest, március 13. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésének napirendje előtt Perczel Dezső elnök bejelentette Major Ferenc sürgős interpellációját, ki azt kérdi a miniszterelnöktől, van-e tudomása róla, hogy külügyi vezetőségünk Kinában területet akar bérbe venni? Ténye-e ez s ha igen, kéri világosítsa fel róla a közvéleményt. Következik a napirend, a költségvetés tárgyalása.

Zichy János gróf kijelenti, hogy a néppárt várakozó álláspontot foglal el, a kiegyezési kérdésekben együtt fog haladni a kormányval. Csodálkozik, hogy a miniszterelnök miért nem nyilatkozik a kisiparról, szocializmusról, szegénységéről? Szónok szerint azon harmoniát az egyház és állam között, melyet a miniszterelnök megvalósítani akar, addig nem lehet megvalósítani, a míg fennállnak az egyház-politikai törvények. A költségvetést nem fogadja el.

Asbóth János, pártonkívüli, elfogadja a költségvetést és kifejti, hogy Magyarország minden téren égető szüksége van reformokra. Kérdi a miniszterelnöktől, hogy miképpen fogja megoldani az agrar-szocializmus kérdését! Szónok barátja a józan haladásnak, azért is sokban csatlakozik a miniszterelnök programjához. Beszédét azzal végzi, hogy az országot nem lehet a reakció és a radikalizmus közt ide oda dobálni.

Benyovszky Sándor gróf független-ségi a népet sújtó nagy adóterhelésekről panaszkodik. A javaslatot elveti.

Komjáthy kijelenti, hogy pártja nem tér el eddigi álláspontjától. Kifogásolja, hogy a nemzeti párt elhagyta álláspontját annélkül, hogy a képviselők meg-

kérdezték volna előbb a választóikat. Szerinte ez a nemzet akaratának meghamisítása.

Uj párt.

Budapest, március 13. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Ellenzéki körökben hirlük, hogy a nemzeti párt helyét a parlamentben nemsokára egy újabb párt fogja betölteni. Az új párt vezére Ugron Gábor lesz, kinek megválasztása biztosra vehető, sőt valószínűleg ellenjelöltje sem lesz. Az Ugron párt átmenetet fog képezni a szabadelvű párt és a 48-asok között. A delegációba bele megy, a legtöbb egyház-politikai és beipolitikai kérdést nyílt kérdésnek hagyja. Hir szerint a Kossuth-pártból sokan fognak Ugronhoz csatlakozni.

Szilágy-somlyóiak Ugronnal.

Budapest, márc. 13. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Ugron Gábor tegnap fogadta Kolozsvárott a szilágy-somlyói függetlenségi párt küldöttségét, mely felajánlotta neki a mandátumot. Ugron válaszában kifejtette, hogy a függetlenségi párt ne csak elveket proklamáljon, hanem készítse el az elvek megvalósításának tervzetét is. Szavait azzal végezte, hogy be kell bizonyítani a függetlenségi párt állam-szervező és kormányzó képességét.

Polónyi Hajdu-Szoboszlón.

Budapest, március 13. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Polónyi Géza holnap választókerületébe, Hajdu Szoboszlóra utazik, a hol március 15 én beszédet mond, melyben a függetlenségi párt kormány-képességéről nyilatkozik. A beszéd Polónyi egyéni nézetét fogja tolmácsolni, de előfutója lesz azon akciónak, melyet a függetlenségi párt egy része a pártnak kormány-képessé váló átváltoztatása s programjának érvényesítése érdekében legközelebb megindít.

Határidő-üzlet.

Budapest, márc. 13. (A nagybecskerski Lloyd-társulat távirata.) Buzában a kínálat mérsékelte, vételkedv korlátozva, forgalom 16.000 mm, az árak változatlanok.

Kötetett:

Buza márciusra	10.51—10.52
„ áprilusra	9.81—9.82
„ októberre	8.54—8.55
Rozs márciusra	— — — —
Tengeri májusra	4.55—4.56
Zab márciusra	5.75—5.78
Repos szeptemberre	12.10—12.20

Nagybecskereki városi színház.

Hétfőn, 1899. évi március hó 13-án.

A Gyurkovics leányok.

Víg életkép 4 szaka-zban. Írta: Herczegh Ferenc.
I. szakasz: Katalin, II. szakasz: Sára, III. szakasz: Ella, IV. szakasz: Mici.

Személyek:

Gyurkovitsné	—	—	—	Juhász né
Katalin	—	—	—	Tuboly Klementin
Sári	—	—	—	Göz Aranka
Ella	—	—	—	Torday né
Mici	—	—	—	Lévy Sárika
Terka	—	—	—	Gáspár Elek
Liza	—	—	—	Ujvári Rózi
Klári	—	—	—	—
Radványi ezredes	—	—	—	Nagy Gyula
Sándor tartalékos főhadnagy	—	—	—	Parotay Gyula
Horkay Feri hadnagy és földbirtokos	—	—	—	Déri Béla
Semessey	—	—	—	Vetési Dániel
Kemény Tóni	—	—	—	Kezessy S.
Jankó, tót bérös	—	—	—	Tisztay Miksa
Cigányprimás	—	—	—	Martoni Jenő
1-ső cigány	—	—	—	Csontó
2-ik cigány	—	—	—	Sándor

Az első felvonás törénik: Gyurkovitsék szt.-tamási házában, a második Radványi bacs-tamási kastélyában, a harmadik Gyurkovitsék szt.-tamási kastélyában, a negyedik a Radványi-féle kastély kertjében.

Kesedele pontban 1/8 órákor.

Kedden március 14-én Torday-pár jutalomjátékául:

A boszorkányvár.

Millőker közkedveltségű nagy operettje.

VASUT-ÜGYEK.

16017/1899. szám.

Magy. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tesszük, hogy f. évi július hó 1-étől számítandóan több, különféle raskulylyal bíró tartánykocsit szándékosunk bérbe adni 1-3 évig terjedő időtartamra.

Tájékoztatás céljából, a szerződési feltételek lényegesebb pontjai közül, a következőket közöljük:

1. A tartánykocsik használatáért az évi bér tonnánként o. é. 15 frtban, szóval: Tizenöt forintban van megállapítva, mely készpénzben, évenként előre fizetendő.

2. Minden egyes tartánykocsinak a magy. kir. államvasutak vagy az általuk üzembe vett vasutak vonalain, töltött állapotban, évenként legalább 2000, szóval: Kettőezer kilométert kell teljesíteni, illetve befutni.

3. A kilométer teljesítmény, valamint egyéb szerződési feltételek betartásának biztosítása céljából, minden egyes tartánykocsi után, az első évi bérösszeggel egyidejűleg o. é. 100 frt, szóval: Egyszáz forint teendő le óvadék gyanánt, készpénzben vagy állami biztosítókra alkalmas értékpapirokban.

Felhívjuk tehát mindazokat, akik tartánykocsikat bérbe venni szándékosnak, hogy az erre vonatkozó és 1 koronás bélyeggel ellátott ajánlataikat, az alulírott igazgatóságához be-terjesszék.

Az ajánlatnak a következőket kell tartalmaznia:

a) a bérbe venni szándékolt tartánykocsik mennyiségét;

b) a tartánykocsik kihasználását, illetve annak megjelölését, hogy a kocsik mily szállítványok továbbítására szándékosnak használatra vétetnek;

c) a bérleti időtartam meghatározását, megjegyezvén, hogy a tartánykocsik egy évnél rövidebb, illetve 8 évnél hosszabb időtartamra bérbe nem adhatók;

d) azon állomás megnevezését, a melyen a tartánykocsik tárolása kívántatik, megjegyezvén, hogy az csak a magy. kir. államvasutak kezelésé alatt lévő valamely vonal-állomás lehet.

Az ajánlatok zárt borítékban, a magy. kir. államvasutak igazgatóságához címezve, legkésőbb folyó évi március hó 15. napjáig nyújtandók be, a következő megjelölés alatt:

„Ajánlat 16017/99. A IV. számhoz.”

Később beérkező ajánlatok figyelembe vétetnek nem fognak.

Végül hangsúlyozzuk, hogy a tartánykocsik bérbe adását illetőleg, szabad rendelkezési jogunkat minden tekintetben fentartjuk.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága.

5802/I. sz. 1899.

M. kir. államvasutak.

Üzletvezetőség Aradon.

Pályázati hirdetés.

A magyar kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének központjában két hivatalosolgi állás lesz betöltendő, melyek mindegyikével 300 frt évi fizetés, 120 frt lakbér és szolgálati egyenruha élvezete van egybekötve.

A polgári alkalmazásra jogosító hadügyi, vagy honvédelmi miniszteri igazolvánnyal ellátott altsztek ezen állás betöltésénél elsőbbséggel bírván, felhívjuk azon kiszolgált altszteket, kik az 1873. évi II. t. c értelmében jogosultsággal bírnak a pályázni óhajtanak, hogy említett igazolvánnyal felszerelt folyamodványukat — melyben a vasuti szolgálatra képesítő 35 évet meg nem haladó koron és ép egészséges testalkaton kívül a magyar írás, olvasás és számolás elemeiben való jártasság, továbbá magyar honosságuk okmányilag igazolando — következő cím alatt: „A magyar kir. államvasutak üzletvezetőségének Aradon” legkésőbb f. évi március hó 31-éig terjesszék be, minthogy az ezen határnapon túl, vagy jogosulatlan pályázóktól beérkező kérvények figyelembe vétetnek nem fognak.

Az igazolványos kiszolgált katonai altsztek — de csak is ezek — pályázati kérvényei mel léketeikkel együtt bélyegmentesek, más folya modók bélyegkötelesek.

Közöljük végül, hogy a polgári állásra jogosító igazolvánnyal ellátott azon közös had seregbeli, haditengerészeti és honvédségi kiszolgált katonaisztek, kik a katonaságtól közvetlenül a szolgálat folytonosságának megszakítása nélkül lépnek át szolgálatunkba, véglegesítésük esetében és ha átépésükkor 45 ik életévüket még túl nem haladták, a katonai szolgálatban töltött idejük az alapszabályszerű utánfizetés befizetése mellett nyugdíjjogosult idejükbe beszámítottatik.

Aradon, 1899. március 2-án.

A magyar kir. államvasu ak üzletvezetősége.

16.848/99. o. II. sz.

Magy. kir. államvasutak.

293. szám 1899.

269-3.1

Hirdetmény.

Osztrák-magyar-svájosi átmeneti forgalom. (Dijmérséklés gabona stb. küldeményekre magyar állomásokról délfranciaországi állomásokkal való forgalomban.)

Folyó évi március hó 1-től visszavonásig, legkésőbb azonban 1899. december 31-éig való érvényesüléssel gabona, hüvelyesek, maláta, valamint olajmagvak szállítására az 1896. évi augusztus hó 1-től magyar állomásokról Genf átmeneti leg fennálló kivételes díjszabás közvetlen díjtételei visszatérítés útján oly gabona stb. küldeményekre is nyerne alkalmazást, melyek Genfben 5000—5000 kgr. mennyiségekre felosztva, a díjszabási fűzet 31—58. oldalán foglalt állomási jogy zékben (a), b), c), d) és e) csoport alatt) megnevezett különböző franciaországi állomásokra tovább küldetnek.

Ilyen küldemények az osztrák magyar-svájosi kötelékforgalomban fennálló III. rész 2 fűzete alapján Genf állomásig, a Genf helyben állomásra mindenha érvényes díjtételek alapján számoltatnak el.

A Genf helyben állomásig legalább 10 000 kg-ért felszámított fuvardíj, visszatérítvány útján azon fuvardíjra lesz visszavezetve, mely fizetendő volna, ha a Genfben 5000—5000 kgr-ot képező részküldemény az 1896. évi augusztus 1-től érvényes kivételes díjszabás a) b) c) d) és e) csoport díjtételei alapján küldeményenként legalább 5000 kg. súly mellett számoltattak volna el, feltéve, hogy a Genfig kocsi és fuvarlevelenként szállított súlymennyiség a Genftől továbbítandó részküldemények összsúlyával beigazolható módon megegyezik a egyebekben a fent megnevezett kivételes díjszabásban foglalt határozományok tartatnak.

Ezen díjmérséklés oly küldeményekre is engedélyeztetik, melyek a kivételes díjszabásban felsorolt valamely közbenesd állomás tárházában betároltatnak, illetve reexpeditáltak.

A visszatérítés az alább megnevezett okmányok bemutatása mellett teljesítetik, u. mint:

a) A magyar feladási állomástól Genfig szóló eredeti fuvarlevél és

b) Genftől a francia rendeltetési állomásig továbbított megfelelő részküldeményről kiállított fuvarlevél másodpéldányok bemutatása mellett.

Ezen okmányok legkésőbb 1900. március hó 31-éig a magyar feladási állomásnak igazgatóságánál vagy a Jura Simplon vasut igazgatóságánál bemutatandók.

Budapest, 1899. február hó 9-án.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága egyszerűen a részes vasutak nevében is. (Utányomás nem díjazatik.)

Nyiltér.*)

Értesítés.

Van szerencsém tisztelt vevőimnek b. tudomására hozni, hogy Stern József ur fakeskedéséből kilépett s ezentul nincs feljogosítva arra, hogy nevemben tüzleteket kössön, esetleg pénzeket beszédhessen.

Nagybecskerek, márc. 8.

Tisztelettel

Napholtz Ágoston

éplétfakeskedése és gőzfűrésze.

257-3.3

Hirdetések.

Két szép utcai lakás a Nádor-utca sarkán május hó elsejétől kiadó. 206-x.9 Bővebbet Fuchs Sándornál.

Mellékkereset

havonta egészen 180 frtig oly embereknek, kik dolgozni akarnak. Ajánlatok L. 4222. jelligé alatt Daube G. L. & Comp. hirdetési iroda Lipszere küldendők.

272-1.1

Hirdetmény.

A nagyméltóságú földmívelésügyi m. kir. miniszterium az 1899. évi február hó 11-én kelt 6224/VI/1. számú rendeletével a Sándoregyházán egy állami kisedővoda épületnek 9329 frt 75 kr. és egy melléképítménynek 359 frt 81 kr. előirányzott költséggel leendő felépítését engedélyezte.

A fentemlített munkálatok foganatosításának biztosítása céljából az 1899. évi március hó 28-ik napjának 10 órájára a nagybecskereki m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhívatoak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előirt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat kitűzött nap 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Kelt Nagy-Becskereken, 1899. márc. hó 7-én.

M. kir. államépítészeti hivatal.

843. ikt. 899. szám.

267-3.1

Arlejesi hirdetés.

Ó-Telek község képviselőtestülete 1898. évi március hó 19 én 26/kgy. sz. a. hozott és a vármegye tekintetes törvényhatósága által 594. 23.854/98. kgy. sz. a. jóváhagyott határozatával 4028 frt 99 kr. összeg erejéig új esendőrlaktanya építését határozta el.

A fent említett munkálatok foganatosításának biztosítása céljából az írásbeli zárt ajánlati versenytárgyalás megtartására határidőül 1899. év április hó 8-ik napjának d. e. 9 órája Ó-Telek község tanácsstermébe tüzetik ki azzal, hogy csak a kitűzött határidőig tényleg már beérkezett ajánlatok vétetnek figyelembe.

A versenyezni óhajtok tartoznak a fentebbi munkálatok végrehajtására előirányzott költség 5%-át vagyis 200 frtot készpénzben vagy óvadékképes papirokban zárt ajánlataikhoz mellékelni és abban egyidejűleg azt is kijelenteni, hogy a föltételeket ismerik.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes föltételek alulírt községi előjárásnál naponta megtekinthetők.

Ó Teleken, 1899. március 10.

A községi előjáróság.

Védjegy

Mária-czelli Gyomorcsépek

nyagyszerűen hatnak, gyomorbajoknál nélkülözhetlen és általánosan ismert hási- és népszser.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, búzós lehelet, felfuftság, savanyu felbőföges, hasmenés, gyomorgöres, felesleges nyálkivalasztás, sargaság, undor és hányás, gyomorgöres, szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, amennyiben ez a gyomortól származott gyomortulterhelésnél étellekkel és itallal, gúliszák-, májbajok- és hámorholdáknál.

Említett bajoknál a Mária-czelli gyomorcsépek évek óta kitűnőnek bizonyult, amit az meg szás bizonyítvány tanusit. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

A védjegyet és alíprát tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly csépeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és azon szavakkal: „Valódiságát bizonyítom”.

Kapható valamennyi gyógyszerházaiban.

Magyarországi Török József gyógyszerháza Budapest, Király-utca 12.

(30-22.15)